

TẬP ĐỌC

ANH HÙNG LAO ĐỘNG TRẦN ĐẠI NGHĨA

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát, trôi chảy toàn bài. Đọc rõ ràng các số chỉ thời gian, từ phiên âm tiếng nước ngoài : *1935, 1946, 1948, 1952, súng ba-dô-ca*.

Biết đọc diễn cảm bài văn với giọng kể rõ ràng, chậm rãi, cảm hứng ca ngợi nhà khoa học đã có những cống hiến xuất sắc cho đất nước.

2. Hiểu các từ ngữ mới trong bài : *Anh hùng Lao động, tiện nghi, cương vị, Cục Quân giới, cống hiến,...*

Hiểu nội dung, ý nghĩa của bài : Ca ngợi Anh hùng Lao động Trần Đại Nghĩa đã có những cống hiến xuất sắc cho sự nghiệp quốc phòng và xây dựng nền khoa học trẻ của đất nước.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Ảnh chân dung Trần Đại Nghĩa trong SGK.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 2 HS đọc bài *Trống đồng Đông Sơn*, trả lời các câu hỏi trong SGK.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

– Đất nước Việt Nam đã sinh ra nhiều anh hùng có những đóng góp to lớn cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tên tuổi của họ được nhớ mãi. Một trong những anh hùng ấy là Giáo sư Trần Đại Nghĩa. Bài học hôm nay sẽ giúp các em hiểu về sự nghiệp của người con tài năng này.

– HS xem ảnh chân dung nhà khoa học, năm sinh, năm mất.

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc 4 đoạn – đọc 2 đến 3 lượt (xem mỗi lần xuống dòng là 1 đoạn). GV kết hợp giúp HS hiểu các từ ngữ được chú giải sau bài ; sửa lỗi về cách đọc cho HS, nhắc nhở các em chú ý những chỗ ngắt nghỉ hơi giữa các cụm từ trong câu văn khá dài (để không gây hiểu lầm hoặc gây mơ hồ về nghĩa). VD : Ông được Bác Hồ đặt tên mới là Trần Đại Nghĩa / và giao nhiệm vụ nghiên cứu chế tạo vũ khí / phục vụ cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai HS đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng kể rõ ràng, chậm rãi. Nhấn giọng những từ ngữ ca ngợi nhân cách và những cống hiến xuất sắc cho đất nước của nhà khoa học : *cả ba ngành, thiêng liêng, rời bỏ, miệt mài, công phá lớn, xuất sắc,...*

b) Tìm hiểu bài

Gợi ý trả lời các câu hỏi :

– HS đọc thành tiếng, đọc thầm đoạn 1, *nói lại tiểu sử của Trần Đại Nghĩa trước khi theo Bác Hồ về nước.* (Trần Đại Nghĩa tên thật là Phạm Quang Lễ ; quê ở Vĩnh Long ; học trung học ở Sài Gòn, năm 1935 sang Pháp học đại học, theo học đồng thời cả ba ngành : kỹ sư cầu cống – điện – hàng không ; ngoài ra còn miệt mài nghiên cứu kỹ thuật chế tạo vũ khí). GV : Ngay từ khi đi học, ông đã bộc lộ tài năng xuất sắc.

– HS đọc thầm đoạn 2, 3 trả lời các câu hỏi :

+ *Em hiểu "nghe theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc" nghĩa là gì ?* (Đất nước đang bị giặc xâm lăng, nghe theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc là nghe theo tình cảm yêu nước, trở về xây dựng và bảo vệ đất nước.)

+ *Giáo sư Trần Đại Nghĩa đã có đóng góp gì lớn trong kháng chiến ?* (Trên cương vị Cục trưởng Cục Quân giới, ông đã cùng anh em nghiên cứu, chế ra những loại vũ khí có sức công phá lớn : súng ba-dô-ca, súng không giật, bom bay tiêu diệt xe tăng và lô cốt giặc...)

+ *Nêu đóng góp của ông Trần Đại Nghĩa cho sự nghiệp xây dựng Tổ quốc.* (Ông có công lớn trong việc xây dựng nền khoa học trẻ tuổi của nước nhà. Nhiều năm liền, giữ cương vị Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học và Kỹ thuật Nhà nước.)

– HS đọc đoạn còn lại, trả lời câu hỏi :

+ Nhà nước đánh giá cao những cống hiến của ông Trần Đại Nghĩa như thế nào ?
(Năm 1948, ông được phong Thiếu tướng. Năm 1952, ông được tuyên dương Anh hùng Lao động. Ông còn được Nhà nước tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và nhiều huân chương cao quý.)

+ Nhờ đâu ông Trần Đại Nghĩa có được những cống hiến lớn như vậy ?
(Trần Đại Nghĩa có những đóng góp to lớn như vậy nhờ ông yêu nước, tận tụy hết lòng vì nước ; ông lại là nhà khoa học xuất sắc, ham nghiên cứu, học hỏi.)

c) Hướng dẫn đọc diễn cảm

– 4 HS tiếp nối nhau đọc 4 đoạn. GV hướng dẫn các em tìm đúng giọng đọc bài văn (theo gợi ý ở mục 2a)

– GV hướng dẫn HS cả lớp luyện đọc và thi đọc diễn cảm 1 đoạn văn. Có thể chọn đoạn sau :

*Năm 1946, nghe theo tiếng gọi **thiên liêng** của Tổ quốc, ông **rời bỏ** cuộc sống đầy đủ tiện nghi ở nước ngoài, theo Bác Hồ về nước. Ông được Bác Hồ đặt tên mới là Trần Đại Nghĩa / và giao nhiệm vụ nghiên cứu chế tạo vũ khí / phục vụ cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp. Trên cương vị Cục trưởng Cục Quân giới, ông đã cùng anh em **miệt mài** nghiên cứu, chế ra những loại vũ khí có sức **công phá lớn** như / súng ba-dô-ca, súng không giật, bom bay tiêu diệt xe tăng và lô cốt của giặc.*

3. Củng cố, dặn dò

– GV yêu cầu HS nói ý nghĩa của bài. (Ca ngợi Anh hùng Lao động Trần Đại Nghĩa đã có những cống hiến xuất sắc cho sự nghiệp quốc phòng và xây dựng nền khoa học trẻ tuổi của đất nước.)

– GV nhận xét tiết học.